

Zápis z 3. jednání Výboru pro udržitelnou energetiku RVUR

čtvrtek 8. 1. 2015, 15:00-19:00, Úřad vlády, nábr. Edvarda Beneše 4, Praha, sál č. 140

Přítomné členky a členové: Václav Bartuška, Jiří Bendl, Ivan Beneš, Jiří Beranovský, Vladislav Bízek, Filip Černoch, Dana Drábová, Josef Fiřt, Jiří Gavor, František Hrdlička, Štěpán Chalupa, Petr Kalaš, Jiří Karásek, Martin Kloz, Jaroslav Klusák, Jaroslav Knápek, Jiří Koželouh, Jiří Krátký, Jan Motlík, Antonín Panák, Irena Plocková, Edvard Sequens, Jiří Spitz, Vladimír Vlk.

Zástupci členů:

Hosté: Leoš Gál (ReStEP), Vladimír Bláha (ÚV), Daniel Měsíc (ÚV),

Omluveni: Jana Cicmanová, Miroslav Šafařík, Milan Ščasný, Vladimír Špidla.

Průběh jednání:

1) Byl odsouhlasen zápis a závěry z 2. jednání výboru konaného dne 18. 11. 2014.

2) Další pokračování a fungování projektu ReStEP

Presentoval Ing. Leoš Gál předseda České Technologické Platformy Biopaliv.

Jedná se o interaktivní mapu do katastrální úrovně podmínek pro obnovitelné a alternativní zdroje energie včetně biopaliv pro potřeby veřejné správy i podnikatelské sféry, urbanistického managementu, pro územní plánování, pro navrhování a posuzování energetických záměrů, a to z hlediska efektivního využití přírodních zdrojů a při zachování biodiverzity, potravinové a energetické bezpečnosti a respektování lokálních podmínek a vlivů na životní prostředí. Projekt zahrnuje veškerou pestrost půdního fondu, cenovou mapu půd, konflikt s biodiverzitou, ptačí oblasti, 5 emisních plynů, 3 druhy skleníkových plynů, přesné umístění stávajících OZE, energii větru, energie vodních toků, plochy střech, sluneční energii lokalit, energetickou soběstačnost domácností nebo veřejných prostorů a lze využít např. pro osevní postupy pro tvorbu biomasy.

Závěr:

Projekt ReStEP si zaslouhuje popularizaci především do regionů a municipalit s využitím RVUR a její výborů a doporučujeme jeho uplatňování v praxi.

3) Lidský prvek při realizace moderních opatření (Jiří Krátký)

Na několika praktických příkladech z okrajových regionů byla presentována obtížnost prosazování menších moderních projektů na biomasu do praxe, kdy se ukazuje, že není připraven pro moderní menší technologie lidský faktor od uživatelů po schvalující krajské orgány.

Závěr:

Je potřebné zlepšovat postoj obyvatel osvětou i vzděláváním k moderním menším zdrojům energie a v rámci zvyšování významu decentralizované energetiky podpořit i kvalifikaci pro menší energetické projekty na komunální i krajské úrovni.

4) Současné a budoucí teplárství (prezentace František Hrdlička, Vladimír Vlk)

Byla podána podrobná prezentace k problematice teplárství a významu uhelných technologií v teplárství včetně zdrojů suroviny (celková těžba je 40 milionů tun uhlí ročně). Teplárny a malé zdroje mají jen malý podíl na spotřebě uhlí (ASEK se nezaměřuje na decentralizované zdroje). Bylo upozorněno na nejistoty v další produkci elektřiny, na nesystémovou kotlíkovou dotaci na uhlí a chybějící politiku k postupnému vytěsnění uhlí a potřebě investiční politiky v centrálním zásobování teplem.

Dále byly podány informace ke kogeneraci, efektivitě zdrojů, možnostem úspor ve spotřebě uhlí, k vývoji spotřeby uhlí v teplárství od 11 mil t uhlí k současným 8 mil tun. Uhlí v teplárství tvoří jen 13% a nemělo by trpět nedostatkem suroviny. Centrální zdroje energie byly zanedbávány v řadě ukazatelů. Není žádoucí, aby se obyvatelé odpojovali od CZT. Větší zdroje centrálního vytápění ve městech se zatím neobejdou bez uhlí i cestou zlepšování emisních parametrů při zachování energetické bezpečnosti.

Diskuse:

Současný čistý export elektřiny tvoří až 17 TWh, což přesahuje plánovaný cíl úspor 11TWh.

Lokální topeniště na uhlí produkují 65% zdravotně závadných mikročástic PM 2,5 a 90% benzo(a)pyrénu (mutagenní a karcinogenní látka). Není využito 90 tisíc přípojek na zemní plyn. Kotlíková dotace by měla zvýšit efektivitu spalování na dvojnásobek a snížit tak spotřebu uhlí.

Jsou nevhodné dotace v podhorských oblastech a na Jesenicku do spalování hnědého uhlí v malých kotelnách, v CZT včetně kotlíkové dotace na uhlí. Hnědé uhlí je nezastupitelnou surovinou pro chemický průmysl a nemělo by být spalováno tam, kde jsou jiné zdroje, a mělo by být ponecháno pro další generace. Situaci komplikuje cena tepla, která je vyšší než elektřiny. Je asi 1 milion ha půdy k dispozici pro OZE nad rámec soběstačnosti zásobováním potravinami.

Závěry:

Ukazuje se potřeba spolupráce mezi velkými a malými zdroji energie.

Je potřeba investiční politiky v centrálním zásobování teplem.

Chybí politika na vytěsnění uhlí.

ASEK by se měl více zabývat CZT i decentralizovanými zdroji energie.

Teplárství a CZT jsou v aglomeracích efektivní, chybí osvěta a zábrany pro odpojování se od CZT.

Je potřeba hledání alternativ tam, kde vzhledem ke zpřísněným emisním limitům nebude efektivní využívat v CZT nadále uhlí.

5) Informace k ASEK (Martin Kloz)

Problematika financování jaderných bloků je nevyřešená, těžební limity nejsou v ASEK řešeny, limity těžby budou řešeny pravděpodobně odděleně. Vzhledem k nejasnostem bylo další jednání k ASEK odloženo. Doporučení k ASEK zpracované členy VUE bylo poskytnuto členům vlády i premiérovi.

Diskuse: ASEK by mohl být považován za proces a bylo by vhodné jej rozšířit usnesením o další doplnění, na kterých bude prostor pro zkvalitnění. Klimatická otázka povede k radikálnímu snižování emisí. Je potřebné provést inventarizaci jasné spotřeby uhlí i vzhledem k emisím. Otázka bezpečnosti vzhledem k událostem ve Francii stoupne na významu. Chystá se jednotný evropský přístup. Dekarbonizační scénáře budou pracovní skupinou na MŽP řešeny. Pro investory a teplárenství je potřebné provést některá zásadní řešení a rozhodnutí nyní. Závažné zdravotní dopady lokálních topenišť na uhlí jsou vzhledem k emisím zásadní problematikou snižující kvalitu života veškerých obyvatel ČR, ačkoliv jsou v sektoru energetiky nejméně zastoupené a není jim proto věnována patřičná pozornost. Je potřeba vydat jasný signál obyvatelstvu i podnikatelskému sektoru po vzoru Londýna, Dublinu nebo Glasgowu, že dojde k důslednému odstavení těchto domácích topenišť na uhlí, které jsou vzhledem k velmi vysokým externím škodám na zdraví i majetku pro společnost nejnákladnější. Problematice zdravotně rizikových emisí z lokálních topenišť na uhlí by se měla věnovat větší pozornost.

Závěr:

Byla ustanovena pracovní a redakční skupina k další precizaci „Doporučení VUE k ASEK“: Jiří Bendl, Ivan Beneš, Jiří Beranovský, Jiří Gavor, František Hrdlička, Petr Kalaš, Martin Kloz, Jaroslav Klusák, Edvard Sequens.

Byla ustanovena skupina k těžebním limitům: Koordinátor Martin Kloz, členové: Jiří Koželouh, Josef Fiřt, Jiří Gavor, Jiří Beranovský.

Bude potřebné vypracovat vizi pro energetiku do roku 2050 reflektující nový přístup v Evropě.

Bude potřebné se věnovat budoucí spotřebě uhlí.

Z hlediska externích škod na zdraví a majetku bude potřeba vypracovat scénář postupného odstavení domácích topenišť na uhlí v rámci ČR.

6) Pozměňovací návrhy novel energetického zákona a zákona o podporovaných zdrojích energie – sněmovní tisk 351 (Štěpán Chalupa, Martin Kloz, Antonín Panák)

Výboru byly podrobně představeny pozměňovací návrhy jeho členů s odůvodněním a náměty byly projednány.

Závěr:

Členům výboru budou návrhy rozeslány k závěrečnému připomínkování a poté rozposlány členům ke schválení per rollam s termínem do 16. 1. 2015, aby byly ve schválené a projednané formě s autory rozeslány dopisem předsedy VUE do čtyř příslušných výborů PSP s termínem do 19.1.2015.

Byl dohodnut termín příštího setkání ve čtvrtek 5. února 2015 od 15:00 hod v prostorách Úřadu vlády, Strakova akademie.

Zapsal: tajemník Jiří Bendl

Zápis a závěry byly schváleny výborem na dalším jednání dne 5. 2. 2015